

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Sanctae Mechtildis virginis ordinis Sancti Benedicti Liber specialis gratiae

**Mechthild <von Hackeborn>
Mechthild <von Magdeburg>**

Pictavii, 1877

V. De missa Sancti Joannis Baptistae.

[urn:nbn:de:bsz:31-60070](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-60070)

charitas. Vias peccatorum qui eos admittunt pertranseunt, sed ubi animam amantem in corpore conspiciunt, procul territi illico fugiunt, nec licet eis aerem inficere in quo constat amantes animas habitare. Tentationes quas ingerunt a terrenis semper incipiunt; quas nos Angelico suffulti suffragio fideque confortati vincamus, et erigamur ad Dominum orationibus ferventius insistentes. Tunc informati sicut cera liquescent et cadent a facie Dei dissipati.

TRACTATUS DE SANCTIS.

V. DE MISSA SANCTI JOANNIS BAPTISTÆ.

II. +

NIHIL offertur Deo ditius bona voluntate, [etiamsi opus perfici nequeat.] *Velle enim sæpe adjacet nobis. sed perficere non invenimus; Deus vero operatur in nobis velle et perficere pro bona voluntate.* [Quod pauperculæ, cum nihil posset, nec heu! divino Officio interesse, Dominus ostendit.] Et dixi ad Dominum: « O Domine, numquid hodie Missa carebo? Mox rapta in spiritu invenit se in templo glorioso, in quo prorsus nullus erat. Cogitabat ergo intra se dicens: « O misera et pigra, cum nimis tarde veneris, quid tibi proficit huc venisse? » Et ecce venit juvenis portans florum manipulum candidorum, quos in turri dispergens ecclesiæ abiit. Aderat alter ferens pondus violarum, quos in medio templi spargit. Venit tertius rosarum deferens manipulum, quas decenter sparsit ante altare Mariæ Virginis gloriosæ. Affuit quartus onustus liliis, quæ in choro dispergendo adaptavit. Quibus paratis, inclinantes reverenter discesserunt. Erant hi nobiles, et tam ad intuendum speciosi, ut quantumcumque homo gravi torqueretur corporis ægritudine ipsos aspiciens sanaretur. Advenerunt autem duo [scholares] albis induti, portantes lumina bina, quibus super altare locatis, inclinantes cum disciplina in choro stantes remanserunt. Et ecce venit vir mediocriter longus, valde macie confectus, non tamen antiquus. Vestes ejus viles et adeo pauperes, ut nuda ejus crura et brachia apparerent. Erat autem lucens in

pectore ejus agnus candidus. Duas ampullas in digitis suis gessit. Qui ad altare accedens agnum superposuit, et devotissime inclinavit. Hic erat Joannes Baptista, qui celebraturus erat Missam. Venit quoque juvenis delicatissimus in suis gestibus, præferens in pectore suo aquilam *avem* regiam; et hic erat Joannes Evangelista. Accessit etiam quidam homo simplex, videlicet Apostolus sanctus Petrus. Supervenit etiam magnus juvenis præparamenta deferens, quibus prædicti tres induti solemniter ornabantur. Tunc multitudo cœlestis familiæ superveniens templum replevit, adeo quod paupercola ancilla in eo locum ubi requiesceret non invenit. Abiit ergo ad inferiorem partem Ecclesiæ, ubi vidit homines in vestibus albis, non habentes capillos sed coronas simplices in capitibus suis. Hi sunt qui rite secundum legem matrimonii non vixerunt, ideo decore capillorum, hoc est bonorum operum, caruerunt; ad regnum cœlorum venerunt quia per finalem pœnitentiam et bonæ voluntatis propositum sunt salvati. Procedens ulterius, conspexit homines pulchriores, vestibus coloris aerei, pulchraque cæsarie insignes, lege Domini coronatos, *qui sunt viri et feminae in matrimonio legitime commanentes*. Adhuc amplioris speciei aspexit homines, habentes vestes coloris purpurei cum signo vidualis castimonix, et coronam assumptæ continentix propter Christum. Ancilla vero paupercola corpore debilis, vilibus utens indumentis, cum tribus consistere non poterat turmis istis.

DE OFFICIO MISSÆ ET MINISTRIS.

APPROPINQUANS autem choro, prædicta paupercola introspicens vidit supremo in loco Reginam cœli, Matrem Virginem, consistentem, sanctamque Catharinam, Cæciliam, episcopos, martyres, Angelos et virgines valde multos. Hæc videns paupercola consideravit semetipsam, si posset præ sua tenuitate in tanta gloria locum obtinere. Tunc vidit se coloris fulvi pallio circumamictam, cujus textura charitas; et auxilium Dei omnisque desiderii boni erat ornatus ejus, et dulciter sic resonabat cantilena: « Ego libens morerer præ amore. » Viditque nobili se similem virgini

portans coronam auream, [et] hujus verbi scripturam : Oculi ejus in meis quiescunt ; anima ejus in meam flectitur indefesse. Vultum quoque proprium Angelis similem recognovit, et dixit : « Heu me infelicem [pulverem], quia me talem non invenio qualem me esse debere hic aspiciens recognosco.

Universi in choro assistentes suavi risu eam dulciter aspexerunt. Innuit ei Regina ut supra Catharinam juxta se assisteret. Quod et gratanter fecit ; raro enim licuit sibi videre vel alloqui Matrem Dei : « O reginam nobilem, quæ juxta se statuere non dedignatur ignobilem ; turtur, corniculam ; *pauperem imperatrix ; ancillam domina.* » Omnis illa familia vestibus aureis fulgida, circumfusa deliciis, luce solis clarior, sic intonuit dulci voce concinens : « Gaudeamus omnes in Domino. » Omnis illa concio audiens nomen Matris Virginis humiliter inclinavit ; ipsa vero flexis genibus adoravit, quantum præ omnibus majora dona promeruit et accepit. Dicit autem paupercula [quæ ad hanc Missam venerat] ad eam : « O si liceret mihi, Domina, communicare, quantum hic malignos non video observatores ; » et ait Domina : « Licet, sed prius confitere. » Innuitque Regina [cælestis] Joanni Evangelistæ, [qui egressus peccatricis audiit confessionem.] Rogavit autem eum ut sibi dierum suorum numerum intimaret. Et ait Joannes : « Deus vult ut lateat te hoc, quia vitæ longiturnitas tibi propter multas angustias quas pateris, desidiam, aut certe temporis brevitatem, cordis molestiam et prolixioris vitæ desiderium generaret.

Post hæc Joannes legit Evangelium : *Liber generationis.* Dicit iterum ad Reginam paupercula : « Numquid debeo offerre, o Domina. » Et ait : « Si non vis oblata resumere. offer. » « O Domina, ait paupercula, hoc tu mihi a Domino impetrabis. » Et regina : « Accipe, inquit, hunc aureum nummum, id est tuam voluntatem, et offer Filio tuo, in prosperis quæ eveniunt et adversis. »

DE OBLATIONE PAUPERULÆ ET COMMUNIONE EJUS.

CUM disciplinata gratitudine [et sancto timore] suscepit pauperula de manibus Reginæ inappreciablem nummum. [Tunc nummum aspexit ut ejus inscriptionem cerneret.] Eratque imago Joseph Christum de cruce solventis insculpta denario una parte; et in reliqua regnum Dei¹ cum throno, cum novem ordinibus Angelorum; et dixit ei vox divina: « Si istum mihi denarium obtuleris, et non reacceperis, liberabo te de cruce tua mecum, et dedicam te ad me in regnum meum. » *Accessit ergo ad altare et sacrificavit voluntarie, ut edocta fuerat, Deo suo.*

Deindsacerdos [qui fuerat] in utero matris suæ sanctificatus et a Sancto Spiritu consecratus, [secreto Missam celebravit.] Dum oblatum [candidum] in manus acciperet, Agnus quem in altari locaverat, inter verba consecrationis [sub signis manus ejus] pani se jungens, et Agno panis, ita transsubstantiatus est, ut panis speciem non viderem, sed cruentum Agnum in cruce purpurata suspensum. Qui tam benignissimo aspectu luminum dulcium in nos respexit, quod ejus a me memoria non recedat, sed mentem meam reficiet in æternum. Oravit ergo pauperula Dominam suam dicens: « Eia Mater electa, roga Filium tuum ut ipse per se mihi communicare dignetur. » Et lucens sagitta fulgurans ecce ex ore Reginæ super altare voto precis suæ Agnum tetigit, et vox Dei ex Agno sonuit, dicens: « Mater, ego libens me transfero in desiderii tui locum. » Accessit ergo [pauperula] ad altare cum multa charitate, et anima per Spiritum charitate gratiæ dilatata. Tunc sanctus Baptista sumens Agnum candidum sanguineis vulneribus cruentum in ara reposuit oris ejus. Ipse vero Agnus immaculatus super suam imaginem se reclinans in corporis stabulo, suxit, ore suavissimo ubera cordis ejus. Qui quanto magis suxit, tanto illa sugendi favens, sugi amplius concupivit. Nunc ea quæ hæc mysteria pros-

1. In originali sic legitur: In regno Dei novem chori et desuper tres throni. *Nota in margine cod. B.*

pexit, ex hoc mundo transiit; quam nos videre faciat rex Sanctorum in consortiis Angelorum. [Amen].

VI. DE DIGNITATE SANCTI JOANNIS BAPTISTÆ.

V. 3

DONA Dei nequaquam capi possunt corporalibus sensibus vel attingi. Errant proinde frequentius in rebus spiritualibus non habentes intellectum invisibilis veritatis. Nam quod exteriori sensu percipitur, ipsi veritati comparatum, sicut lux candelæ ad clarissimum solis radium æstimatur. Quod enim sanctus Joannes Baptista pauperulæ Missam celebrasse visus est, non exterius sensibiliter, sed in interiori cognitione illius spiritus agebatur. Nihil corpori cum his, licet verbis materialibus exprimatur. Quærunt quidem quemadmodum Baptista sanctus Missam celebraverit, cum ipse inter indoctos et laicos computatus fuerit. Filium Dei Baptista humilis stupens ac tremens baptizando tetigit; sanctitatisque specialis merito vocem Patris audiens intellexit; Spiritum Sanctum in columba vidit, et in utroque manentem, quem baptizabat, Filium recognovit. *Hic est quem tota visibilium Sacramentorum repræsentat solemnitas, cujus corpus et sanguinem in veritate sumamus, et in majestate invisibilem adoramus.* Joannes Baptista prædicans populis venientem ad se [verum] Dei Filium digito demonstravit dicens: *Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccata mundi.* Hæc tam ineffabilis prærogativa sanctitatis excedit justorum omnium dignitatem. Vide nunc quod ea quæ mysterialiter gerimus et tractamus, solaque fide capimus, beatissimus Joannes non solum fide sincerissima attigit, verum etiam corporeis manibus contrectavit. Nunc vero Sancta Sanctorum ingresso et vultui Dei assistenti, quomodo negabitur quod adhuc mortali concedebatur.